

HALDEN
KOMMUNE

Alkoholpolitisk handlingsplan 2024 - 2028

Innhold

Innledning	3
Organisering av arbeidet	4
1 Bakgrunn	5
2 Folkehelse	6
3 Politikk - politiske perspektiver	9
3.1 Mål og innsatsområder for 2024–2028	9
3.1.1 Ansvarlig alkoholhåndtering	9
3.1.2 Trygge arenaer for barn og unge	10
3.1.3 Arbeidslivskriminalitet – lovlig arbeidskraft m.m.	11
3.1.4 Anstendige arbeidsvilkår	11
3.1.5 Kontroll	11
3.1.6 Universell utforming	12
3.2 Næringslivet	12
3.3 Lokalpolitikk	13
3.4 Støy	14
3.5 Orden og trafikk	14
3.6 Drosjenæringen	14
4. Årlig status rapport	14

Innledning

Alkohollovens § 1-7d pålegger kommunen å utarbeide en alkoholpolitisk handlingsplan. Halden kommune skal rullere gjeldende rusmiddelpolitiske handlingsplan 2020-2024. I arbeidet med rulleringen av planen, har Halden kommune innhentet informasjon fra nærliggende kommuner og sett deres planverk på området. Gjeldende plan har klare avgrensninger opp mot Plan for rus- og psykiatritjenesten 2016-2019:

"Halden kommune har valgt en annen innretning på planverket på dette området enn det de fleste andre kommuner har valgt. Kommunen har valgt å ha strategiene for rusmiddelpolitikken i en egen plan, «rusmiddelpolitisk handlingsplan» som i stor grad omhandler bevillingsreglement og tiltak som ikke direkte handler om tjenesteyting, mens det som omhandler tjenesteytingen er nedfelt i «Rus og psykiatriplan for Halden kommune». Erfaringen er at planverket sikrer både reglementer og tjenesteyting på området og at den dekker behovet"

En rusmiddelpolitisk handlingsplan er en mer omfattende plan som skal ta for seg et bredere fagområde enn alkoholloven alene. Det er i midlertidig mer hensiktsmessige å rullere planen som en alkoholpolitisk handlingsplan, som er mer innrettet på området som planen skal omhandle.

I arbeidet med Alkoholpolitisk handlingsplan 2024 - 2028, har kommunen sett til nærliggende kommuner og deres planer. Nedre Glomma regionen, bestående av Fredrikstad, Sarpsborg og Hvaler har likhets trekk i sin oppbygning av planen. Dette henger sammen med MAKS uteliv Nedre Glomma region.

Denne planen foreslår at Halden kommune i løpet av planperioden etablerer MAKS uteliv Halden Det vil følgelig være hensiktsmessig at den alkoholpolitiske handlingsplanen søkes å være lik i sin utforming og satsningsområder.

Hva er MAKS uteliv:

MAKS står for:

- Myndighet
- Ansvarlighet
- Kontroll
- Samarbeid.

MAKS skal legge til rette for dialog og samarbeid mellom bransje, politi og kommune. Innsatsen skal bidra til økt kompetanse og kvalitet på kontrollvirksomheten. Kommune, politi og utelivsbransje er hver for seg, og sammen, ansvarlig for å gi innbyggerne gode og trygge møtesteder og forebygge rusrelaterte skader og vold.

Målene for Maks uteliv er:

- Trygt og trivelig uteliv
- Unngå overskjenking
- Unngå skjenking av mindreårige
- Hindre rusrelatert vold
- Bedre og mer effektiv kontroll
- forutsigbarhet for bransjen

Kommunen leder partnerskapet MAKS. Arbeidet organiseres med likeverdig representasjon fra kommune, politi og utelivsnæring. Det er viktig at politikerne orienteres og involveres i arbeidet. Dette gjøres blant annet gjennom seminarer og jevnlig informasjon i politiske utvalg. Ved ny valgperiode inviteres politikere og utvalg til en informasjonsdag om MAKS Uteliv. (*Håndbok MAKS uteliv nedre Glomma*)

Organisering av arbeidet

Hovedutvalg for helse, omsorg, sosialtjenester og inkludering fattet den 07.02.2020 vedtak om å opprette en politisk arbeidsgruppe for revidering av rusmiddelpolitisk handlingsplan.

Dagfinn Stærk(leder) KrF	Vara: Natalie Omambac Gøperød H
Ann Kristin Øye H	Vara: Simen Murud Gundersen H
Hans Jørgen Fagereng, FrP	Vara: Thorbjørn Wold INP

1 Bakgrunn

Alkoholpolitisk handlingsplan tar utgangspunkt i kommunens ansvar etter alkoholloven. Lovens formålsparagraf formulerer myndighetenes overordnede mål, og dette ligger også til grunn for denne planen og tiltakene i retningslinjene.

Alkohollovens formålsparagraf:

”Reguleringen av innførsel og omsetning av alkoholholdig drikk etter denne lov har som mål å begrense i størst mulig utstrekning de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære. Som et ledd i dette sikter loven på å begrense forbruket av alkoholholdige drikkevarer.”

Alkoholloven gir kommunen ansvar for å tildele, føre kontroll med og eventuelt inndra salgs- og skjenkebevillinger. Alle bevillinger skal utøves i henhold til alkohollovens regler. Overtredelse av alkoholloven, eller forskrift gitt i medhold av den, kan medføre inndragning av bevillingen.

Alkohollovens § 1-7d pålegger kommunen å utarbeide en alkoholpolitisk handlingsplan, som skal rulleres hver kommunestyreperiode. Halden kommune har hatt en rusmiddelpolitisk plan, samt forskrift om skjenke-, åpnings- og lukketider for serveringssteder. Den siste gjeldende rusmiddelpolitiske planen for 2020–2024 ble vedtatt av kommunestyret 10. desember 2020. Bevillingsreglementet for salgs- og skjenkebevillinger ble vedtatt 18. juni 2020 og sist revidert 28. januar 2021.

Alkoholloven inneholder viktige virkemidler for å forebygge og begrense bruk av rusmidler i befolkningen. De mest effektive tiltakene er såkalte regulatoriske virkemidler i loven, som påvirker pris og tilgjengelighet av alkohol. Dette omfatter blant annet kontroll med omsetning og skjenking av alkohol, håndheving av aldersgrenser og tidsbegrensninger for skjenking av alkohol. Den kommunale rusmiddelpolitikken er viktig for å regulere omsetningen av alkohol og begrense de alkoholrelaterte problemene. Alkoholloven gir kommunen utstrakt frihet til å bestemme sin egen alkoholpolitikk.

Aktuelt lovverk:

- Lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. (alkoholloven)
- Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. (alkoholforskriften)
- Bevillingsreglement Halden kommune
- Lov om serveringsvirksomhet (serveringsloven)
- Forskrift for Halden kommune om åpningstider for serveringssteder, salgstider for alkoholholdige drikker inntil 4,7 %, og skjenketider for serveringssteder.

2 Folkehelse

Grunnet økende bruk og misbruk, er alkohol nå rangert som den tredje største risikofaktoren for sykdom og skade i høyinntektsland. Norge har derfor forpliktet seg til WHO sitt mål om å redusere omfanget av skadelig alkoholbruk med 10 prosent innen 2025 sammenliknet med 2010. Alkoholforbruket regnes ifølge WHO som skadelig hvis det er på *20 gram ren alkohol i gjennomsnitt per dag eller mer for kvinner, og 40 gram eller mer for menn. Dette tilsvarer om lag en og en halv drink (alkoholenhet) per dag for kvinner og om lag 3 drinker per dag for menn.*

Det er klare sammenhenger mellom alkoholkonsum og skader og sykdom i befolkningen. Når det i en befolkning selges og brukes mer alkohol, er det spesielt andelen høykonsumenter som øker (som resultat av at alle «drikkere» drikker mer). Statistisk er det klar sammenheng mellom alkoholbruk/andel høykonsumenter og sykdommer som kreft, leversykdom, diabetes, depresjon og hjerte- og karsykdom. Forekomsten av vold og skader viser også sammenheng med alkoholbruk. Det er blant annet vist at antall voldstiltfeller varierer opp eller ned avhengig av skjenketidsslutt i helgene. I 80 prosent av voldstiltfeller i Norden er offer og/eller utøver alkoholpåvirket, og det er vist sammenheng mellom beruseshyppighet og vold i nære relasjoner. Utover dette er støy ofte en folkehelseutfordring knyttet til alkoholserving og lange åpningstider.

Folkehelseloven (lov om folkehelse) pålegger kommunen å ha oversikt over faktorer som påvirker folkehelsen, deriblant rusproblemer. Halden kommune har utarbeidet Plan for rus- og psykiatritjenesten 2016-2019. Den viser kommunens visjon, mål og strategier i arbeidet med helseutfordringene på området. Planen gir også en oversikt over kommunens helhetlige tiltaksinnretning overfor rus- og psykiske problemer i befolkningen.

Det finnes ikke god statistikk på alkoholbruk/konsum generelt på kommunenivå. Nasjonalt finnes bedre oversikter.

- Åtte av ti har drukket alkohol siste år og halvparten har drukket 6 eller flere alkoholenheter ved samme anledning. Disse målene har vært stabile i perioden 2012-2023.
- Selvrapportert alkoholbruk gikk noe ned under pandemien, men er nå på samme nivå som i 2019.
- Menn drikker mer, oftere og mer risikofylt enn kvinner.
- Eldre drikker oftere enn yngre, men de har et mindre risikofylt drikkemønster.
- Høyt utdanningsnivå og høy inntekt er forbundet med høyere drikkefrekvens men lavere omfang av risikofylt drikking.
- Tre av fire drikker kun i helgene.

Halden kommune har levekårsutfordringer. Som problem er alkohol en av helsetruslene som er like utbredt hos både de med lavest og høyest utdanning og inntekt, selv om skadetyperne og mekanismene kan variere. Befolkningsundersøkelsen i Halden fra 2019 viser at:

- 14% aldri drikker alkohol
- 34% sier de drikker månedlig eller sjeldnere
- 30% drikker 2-4 ganger per måned
- 18% 2-3 ganger per uke
- 5% sier de drikker 4 ganger per uke eller mer.
- Snittet for Østfold er 4%.

Sammenlignet med Østfold forøvrig, viser også tallene at de som drikker mye, drikker i gjennomsnitt mange enheter oftere enn de som svarer at de drikker mye i Østfold forøvrig. Bruken av alkohol variere med alder og utdanningsnivå. Ut fra statistikken under kan det se ut som at menn med høy utdanning drikker mest, og alderspensjonistene utpeker seg som de som drikker alkohol oftest.

4.4. ALKOHOLBRUK																						
	Kommun		Hovedaktivitet				KJØNN			ALDER - LIVSFASER				HØYESTE AVSLUTTEDE				SIVILSTAND				
	Halden	Yrkesaktiv	Alderspensjonist	Arbeidslødig/Trygd/Sosial	Under utdanning	Annet	Mann	Kvinne	18-34	35-44	45-64	65-79	Grunnskole	Fagutdannin	Universtitet - lav	Universtitet - høy	Ukjent	Gift/partner	Samboende	Kjæreste	Enslig	Ukjent
To ganger per uke eller oftere	22 %	22 %	40 %	12 %	5 %	13 %	27 %	18 %	9 %	18 %	26 %	37 %	19 %	18 %	23 %	30 %	11 %	28 %	18 %	22 %	16 %	12 %

I den samme undersøkelsen blir respondentene spurt om hvor mange enheter de drikker når de drikker. (Et glass/en boks eller en drink) 51% svarer 1-2 enheter, 26% sier 3-4 enheter, 13% sier 5-6 enheter, 6% svarer 7-9 enheter og 3% svarer at de drikker 10 eller flere enheter. Disse tallene er ganske likt gjennomsnittet for Østfold.

	Andel som drikker alkohol en gang per uke eller oftere				Andel som har drukket seks eller flere alkoholenheter ved en og samme anledning ukentlig			
	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
Begge kjønn								
16-24 år	25	20	26	25	8	5	13	11
25-44 år	30	31	32	29	3	6	5	5
45-66 år	40	43	40	40	5	5	4	3
67-79 år	38	40	44	39	3	3	6	3

Nasjonale tall fordelt på aldersgrupper som viser utvikling siden 2019 (fra forrige handlingsplan). Det finnes ingen oversikt over lokalt forbruk i Halden på dette eller annet nivå. Tabellen viser en nedgang i aldersgruppen 67-79 år fra 2019 på andel alkohol. Samtidig er det en økning i aldersgruppene 16-24 år og 25-44 år innenfor samme området.

En folkehelsevurdering er en vektning av ulike hensyn. I alkoholpolitisk sammenheng veier gevinstene av en restriktiv alkoholpolitikk tungt. I en vurdering av tiltak på lokalt plan, vurderes gevinster og kostnader ved ulike faktorer opp mot hverandre. I vurderingen vil positive effekter av en god utelivsnæring, som arbeidsplasser og sosiale møteplasser, høre med. I alkoholloven søkes slike kryssende hensyn ivaretatt, og både folkehelsemessige og næringspolitiske interesser kan vektlegges i tildelingspolitikken. I lovens formålsparagraf presiseres imidlertid at folkehelseperspektivet og øvrige alkoholpolitiske hensyn skal vektlegges tyngre enn næringspolitiske hensyn. Internasjonal faglitteratur støtter denne tilnærmingen, og konkluderer med at det vil være klart større gevinster for samfunnet totalt sett ved å redusere skadelig alkoholbruk, enn det vil være ulemper ved å være restriktiv. Kunnskapen om effektive tiltak for å redusere sykdom og skade knyttet til alkoholbruk, er stor.

De mest effektive kommunale tiltakene er:

- Regulering av/restriksjoner i tilgjengelighet.
- Begrensninger i antall skjenkesteder
- Regulering av skjenketider
- Tiltak som MAKS uteliv .
- Opplæring i ansvarlig alkoholhåndtering (og oppfølging av dette) og tett samarbeid med politi.

3 Politikk - politiske perspektiver

Formålet med denne planen er å ivareta befolkningens folkehelse, ved å begrense de samfunnsmessige og individuelle skadene som bruk av alkohol kan innebære. Beskyttelse av barn og unge er særlig viktig i denne sammenheng. Alle tiltak og føringer i planen skal måles mot dette formålet. Et viktig virkemiddel er kommunens forvaltning av salgs- og skjenkebestemmelsene. Kommunen skal fornye alle skjenkebevillinger for ny 4 års periode 2024-2028. Halden kommune valgte i 2020 å videreføre skjenkebevillingene etter en forenklet søknadsprosess. Dette vil tilsi at det nå er behov for en fullstendig søknadsprosess, slik at kommune kan oppdatere sine registre.

3.1 Mål og innsatsområder for 2024–2028

Halden har som ambisjon å være en attraktiv og trygg by. Utelivsnæringen har stor betydning for byens omdømme og dermed også for byens attraktivitet. Det er et mål å få unge voksne til å etablere seg i Halden. Samvirke mellom kulturtilbud, næringsliv og uteliv må styrkes, og framstå som variert, kompetent og med høy kvalitet. Fravær av vold og uro er en forutsetning for å lykkes. Halden har ikke lykkes med å etablere MAKS uteliv, slik det er i nedre Glomma regionen. Etablering av MAKS uteliv Halden, vil være en hovedprioritet oppgave i ny fireårsperiode.

3.1.1 Ansvarlig alkoholhåndtering

Ansvarlig alkoholhåndtering er en nasjonal satsing ovenfor kommunene, hvor målet er å styrke overholdelse av alkoholloven. Hensikten er å redusere over- skjenking, unngå skjenking til mindreårige samt minske rusrelatert vold og ordensforstyrrelser knyttet til utelivet. Målet med satsingen er at kommunene i større grad skal ta ut potensialet i alkohollovgevingen som en del av arbeidet med å fremme folkehelsen og begrense rusmiddelrelaterte skader. Ansvarlig alkoholhåndtering vil dermed bidra til å nå formålene både i alkoholloven og i folkehelseloven. Kompetanseheving, samarbeid, styrket kontroll

og sanksjoner er viktige tiltak for å nå målene, og arbeidet skal på sikt føre til en vesentlig økt vektlegging av folkehelsehensyn også i den lokale alkoholpolitikken. Den nasjonale satsingen på ansvarlig alkoholhåndtering skal følges opp.

MAKS uteliv Halden skal etableres etter modellen i Nedre Glomma regionen.

Målet med MAKS uteliv Halden skal være:

- Et trygt og trivelig uteliv
- Unngå overskjenking
- Unngå skjenking av mindreårige
- Hindre rusrelatert vold
- Bedre og mer effektiv kontroll
- Forutsigbarhet for bransjen

Kontrollmyndighet og representanter fra MAKS uteliv Halden, møter Hovedutvalget for helse - omsorg sosialtjenester og inkludering årlig.

3.1.2 Trygge arenaer for barn og unge

Barn og unge er i særstilling de mest sårbare som gruppe i samfunnet. De er helt avhengige av omsorg fra voksne, og blir sterkere enn andre grupper påvirket av omgivelsene. Vi vet at barn svært raskt merker at voksne har konsumert alkohol og reagerer negativt på dette i form av uro og engstelse.

Ansvar for å sikre barn trygge arenaer ligger hos mange aktører i barnas liv. Deres nærmeste omsorgspersoner, foreldre og andre med nær tilknytning er naturligvis de viktigste, men også andre aktører har stor påvirkning som for eksempel idrettslag og foreninger.

Kommunen har som myndighet virkemidler til å sikre at barn ikke blir eksponert for alkoholbruk i det offentlige rom. Halden kommune legger gjennom kontrollvirksomheten stor vekt på at det ikke blir skjenket til mindreårige på utesteder og festivaler. Kommunen vil ha en kritisk tilnærming til arrangementer hvor det forventes mindreårige, og hvor det samtidig skal skjenkes alkohol.

- Halden kommune skal bidra til, ved aktiv bruk av gjeldende alkoholpolitiske virkemidler, at det etableres flere rusfrie møteplasser og rusfrie arrangement.
  - Kommunen skal samarbeide med HIØ og gjennomføringen av fadderuke med den hensikt å stimulere til flere rusfrie arrangementer.
-

- Kommunen skal ta initiativ til samarbeid med politiet med fokus på organiserte og uorganiserte russetreff, samt organiserte tilstelninger som revy fester/bli kjent fester mm.
- SLT gjennomfører dialogmøter med russeren og videregående skole vedrørende rusbruk for å begrense skadeomfang i russefeiringen

3.1.3 Arbeidslivskriminalitet – lovlig arbeidskraft m.m.

Arbeidslivskriminalitet innebærer handlinger som bryter med norske lover om lønns- og arbeidsforhold, trygder, skatter og avgifter, gjerne utført organisert, som utnytter arbeidstakere eller virker konkurransevridende og undergraver samfunnsstrukturen.

Alkoholloven krever at bevillingshaver, og personer som har vesentlig innflytelse på virksomheten, må ha utvist uklanderlig vandel når det gjelder alkohollovgivningen, bestemmelser i annen lovgivning som har sammenheng med alkohollovens formål, samt skatte-, avgifts- og regnskapslovgivningen. Formålet med vandelskravet er å hindre ulike former for kriminalitet, særlig økonomisk kriminalitet, samt å skape rettfærdige konkurranseforhold. Bekjempelse av arbeidskriminalitet er en viktig oppgave for bevillingsmyndigheten og andre samarbeidende myndigheter som politi, skattemyndigheter og arbeidstilsyn.

3.1.4 Anstendige arbeidsvilkår

Utelivsnæringen er en viktig næring i Halden. Næringen kan bidra til å gi byen et omdømme som en trivelig by og det øker byens attraktivitet. Det har også betydning for øvrig næringsliv, tilflytting og generell økonomisk aktivitet.

Gode og forutsigbare rammevilkår for næringen er en forutsetning for en sunn og kvalitetsmessig god næring og et trygt uteliv. Det forutsetter at alle følger lover og bestemmelser for bransjen. Anstendig lønn er en forutsetning for et anstendig arbeidsliv og bidrar til mer stabil arbeidskraft og dermed økt kvalitet, samt økonomisk sikkerhet for den enkelte arbeidstaker.

3.1.5 Kontroll

Dialog skaper tillit og gjør at vi sammen finner gode løsninger på utfordringer og utforming av viktige rammevilkår for næringen. Kontroll av bransjen må oppleves som relevant og rettfærdig for å sikre tillit. Kontrollorganet kontrollerer både anonymt, synlig, enkeltvis og flere myndighetsorgan i samordnet kontroll. Formålet med denne kontrollen er naturligvis å påse at regler blir fulgt og sikre like rammevilkår og en seriøs næring.

- Kommunens kontroll av skjenkestedene skal særlig gjennomføres på den tiden av døgnet når det skjenkes mest alkohol.

3.1.6 Universell utforming

Halden kommune har satt krav om universell utforming i sitt bevillingsreglement. Utelivsbransjen spiller en viktig rolle for at Halden by skal oppleves som inkluderende for alle. Halden kommune vil ta en aktiv rolle i å veilede bransjen slik at serveringsstedene i størst mulig grad er universelt utformet. Det kan handle om plassering av border med ekstra plass mellom og generell bevisstgjøring om å ta hensyn til hverandre. Universell utforming av lokaler ivaretas av bygnings- og reguleringsavdelingen ved behandling av saker etter plan- og bygningsloven. Halden kommune har utviklet en egen veileder for møblering av uteservering.

3.2 Næringslivet

Hotell og utelivsbransjen er en viktig næringsvei som også generer inntekter til andre næringsaktører, og en ønsker å legge til rette for forutsigbare forhold og utvikling i denne næringsvirksomheten. Samtidig vet vi at bruk av alkohol har negative sider og at skadevirkningene henger sammen med totalforbruk som påvirkes av tilgjengelighet.

Begrunnelsen for å regulere alkoholbruk er at dette ikke kan anses som en vare på lik linje med andre varer, og formålet med alkoholloven er å begrense de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære i størst mulig grad.

Som et ledd i dette sikter loven på å begrense forbruket av alkoholholdige drikkevarer, formålet med reguleringene har derfor en helse- og sosialpolitisk begrunnelse.

I det alkoholpolitiske arbeidet er det kryssende interesser mellom folkehelseperspektivet og næringspolitiske hensyn. Som offentlig utøver av ulike tjenester på den ene siden og bevillings- og kontroll organ på den andre siden er Halden kommune opptatt av at den beste rusmiddelpolitikken må utøves i et tett samarbeid mellom de ulike aktørene.

Den alkoholpolitiske planen skal bidra til tydelige og gode rammevilkår, og legge til rette for en langsiktig og seriøs utelivsnæring. Alkoholloven åpner for at næringspolitiske hensyn kan vektlegges når en søknad blir vurdert. Kommunens skjønnsutøvelse vil kunne gå på tvers av folkehelsekunnskap og lokale og nasjonale føringer for alkoholrelatert skadeforebygging. Skjønnsutøvelsen vil også kunne føre til en tilsiktet eller utilsiktet konkurransevridning.

Begge disse forholdene tilsier varsomhet og strenge krav til saklighet og krav til å begrunne skjønnsutøvelsen. Det er legitimt for kommunen å legge vekt på andre samfunnsinteresser, og det er legitimt å vektlegge hensyn til miljø og byutvikling. Det er imidlertid, spesielt når det kommer til skjønn, viktig at kommunen er seg bevisst hvilket faglige grunnlag prioriteringer gjøres på, og at skjønn utøves innenfor definerte rammer.

3.3 Lokalpolitikk

Kommunen er gitt stor selvstendighet til å fastsette retningslinjer for innvilgelse av salgs- og skjenkebevillinger. Det er opp til kommunens skjønn å vurdere om det skal gis bevillinger, men avgjørelsen i den enkelte sak må treffes på et saklig grunnlag, og vedtakene må begrunnes.

I loven er det tatt inn en rekke eksempler på hensyn kommunen kan vektlegge ved skjønnsutøvelsen. Det er viktig å merke seg at hensynene kan brukes som begrunnelse for å innvilge en søknad, og til å avslå. Eksempel på hensyn kan være begrensninger i:

- antall skjenkesteder
- plassering og størrelse av disse,
- type virksomhet,
- krav til vakthold,
- alderssegment
- næringspolitiske hensyn
- egnethet mv.

Dette innebærer at kommunen står fritt, ut fra saklige hensyn, til å fastsette et bestemt antall bevillinger, samt hvem som skal få en bevilling. Kommunen behøver dermed ikke innvilge alle søknader som tilfredsstillter kravene, ut fra prinsippet om likebehandling.

Kommunen skal innhente uttalelser fra kommuneoverlegen og NAV, som har ansvar for å vurdere bevillingspolitikken ut fra et sosialt- og helsemessig perspektiv, og fra skatteetaten/kemner om økonomiske forhold. Videre skal kommunen innhente uttalelse fra politiet, som vurderer den politimessige siden ved en søknad. Politiet skal også uttale seg om vandel til bevillingssøker, styrer og stedfortreder, samt personer med vesentlig innflytelse på driften av selskapet. Politiet skal også vurdere de ordens- og trafikkmessige forhold som kan knyttes til søknaden. Bevillingsmyndigheten kan kreve politiattest.

Det er hovedutvalg for helse - omsorg - sosialtjenester og inkludering som er delegert ansvaret for å innvilge bevilling for salg og skjenking av alkohol. Ansvaret for bevillingsreglementet er det kommunestyret som har.

Bevillingene innvilges fram til 30. september året etter kommunestyrevalget. Dette fordi det er nytt kommunestyre som skal utarbeide lokal alkoholpolitikk, som også innebærer å beslutte hvordan ny søknadsprosess skal gjennomføres.

I Halden kommunes bevillingsreglement 2020-2024, er det allerede et krav til at leder av virksomhetene, stedfortredere skal gjennomføre e-læringskurset «ansvarlig vertskap». I revideringen av nye alkoholpolitiske retningslinjer 2024 - 2028 vil det utvides til at det skal også gjelde for alle ansatte. Kommunens kontrollmyndighet må også ha avlagt e-læringskurset.

3.4 Støy

Støy er et miljøproblem, som rammer svært mange mennesker. Støy bidrar til redusert velvære og mistrivsel, og påvirker derfor folks helsetilstand. Uteserveringer må utvise aktsomhet med tanke på støy fra musikk som spilles innendørs lett kommer oppleves som sjenerende for naboer, særlig fordi det skjer på natten. Uteserveringen må ikke føre til at dører og/eller vinduer blir stående åpne, slik at sjenerende støy slipper ut. Dersom dette ikke er mulig å få til, må det gjøres støydempende tiltak. Kommunen ved kommuneoverlegen kan pålegge støydempende tiltak, enten av bygningsmessig karakter eller teknisk utstyr til musikkanlegg eller lignende.

3.5 Orden og trafikk

Politiets anbefalinger om trafikale forhold skal tillegges stor betydning. Spesielt viktig er denne vurderingen for uteserveringer og etablissementer som på grunn av sin egenart vil samle et stort antall mennesker på utsiden ved for eksempel stengetid. Hovedregelen må være at politiets anbefalinger blir fulgt.

3.6 Drosjenæringen

Det skal arbeides for et best mulig samarbeid mellom drosjenæringen, utelivsbransjen, politiet og kommunen, for å sikre et hensiktsmessig system for publikum når de skal hjem etter stengetid. Dette vil omfatte spørsmål om hvor holdeplassene plasseres, matservering etter skjenketidens slutt, med mål om å hindre store ansamlinger av berusede personer på vei hjem.

4. Årlig status rapport

Hovedutvalg for helse, omsorg, sosialtjenester og inkludering skal årlig forelegges rapport som oppfølging av alkoholpolitisk handlingsplan.

